

Kultovi Miroljuba Petrovića i Miloša Bogdanovića: Od „teokratije“ do demokratije

---

Miroljub Petrović i Miloš Bogdanović su javne ličnosti koje su imale i još uvijek imaju jak uticaj u teološkim krugovima. Interesantno je da su obojica izašli iz iste devijantne liberalno crkvene matrice, odakle su se dalje „pronašli“ svaki u svom djelokrugu gdje su izgradili određeni kult ličnosti.

Miroljub Petrović je klasičan primjer egoiste koji religiju vidi kao sredstvo za samopromociju. Petrović se profilisao kao religiozna osoba kroz nekoliko faza: najprije pod uticajem tradicije, odakle je završio kao „dobrovoljac“ na trebinjsko-dubrovačkom ratištu, odakle je posle nekoliko mjeseci dežertirao, a zatim kao član Adventističke crkve, gdje počinje da se eksponira kao kreacionista i vremenom osamostaljuje. U okrilju crkve se i ženi ženom koja je dотле već bila u braku i imala jedno dijete. Crkveni ambijent i loš imidž adventista počinje sve više da mu smeta jer ga doživljava kao ugrožavanje svog ugleda javne ličnosti koji je počeo graditi. Međutim, Petrović se nikad nije ozbiljno zauzeo da nauči izvornu biblijsku teologiju, već se prije hvatao devijantnih učenja koja su mu odgovarala kao nepotpuno obraćenoj osobi, kao što su dispenzacionalizam, treći jevrejski hram i sl.

Adventistička crkva je dugo tolerisala njegovo samostalno djelovanje, čak i otvoreno neprijateljstvo, naravno zbog toga što je bio u stanju da svojim predavanjima animira i privuče ljudе za koje su potencijalno smatrali da mogu postati članovi crkve. (Treba znati da adventističke vođe kao najveća dostignuća cijene dvije stvari: vrbovanje za crkvu i unošenje novca u crkvu.) Napokon je isključen iz crkve (2010), što je bila faktički samo formalnost.

Petrović zatim nastoji da se infiltrira u pravoslavlje, gdje je bio našao prolaz na kleronacionalističkom forumu „Vidovdan“ i u emisijama na radiju „Svetigora“, dok ga nisu raskrinkali neki teolozi iz beogradske patrijaršije.

Uporedo radi na promovisanju projevrejske teologije, tačnije nekoj svojoj varijanti učenja Mesijanskih Jevreja. U svojim predavanjima počinje da oduševljava ljudе predstavama o Izraelu. Pokreće i brojne projekte i

prikupljanje donacija za selidbu u Izrael, ali pare su potrošene a planovi se izjalovali. Petrović se u međuvremenu i obrezao i [obrezanju](#) uči svoje sledbenike. Pod njegovim uticajem, mnogi su na području ex Jugoslavije odbacili hrišćanstvo i konvertovali se u judaizam, što je Petrović i sam pokušavao. Pošto mu ego nikad nije dozvoljavao da prizna svoje kontradikcije i zablude, uvijek je nastojao da se prikaže „nepogrešivim“. Tako mu je „uspjelo“ ono što nikom nikad nije: da napravi sintezu pravoslavlja, adventizma i judaizma. Na taj način njegovo „lovno područje“ postalo je veoma široko. Stoga se u njegovim istupima mogu pronaći potpuno oprečne tvrdnje, kao na primjer vjerovanje u trostvo i pozivanje na Mojsijev Zakon i jevrejsku monoteističku vjeru, ili vjerovanje u istorijsko ispunjenje vremenskih proročanstava iz Danila i Otkrivenja i doslovno eshatološko ispunjenje istih, primjenljivo samo na Izrael.

Petrović je vremenom izgradio upravo ono na šta je sam nekad upozoravao u svojim predavanjima: lažni autoritet. Koristeći vještinu manipulacije, cenzurisanja i površne argumentacije koja nikad ne zalazi u suštinu određenog predmeta, on tako stvara utisak nadmoćnosti i „sveznanja“, dok u isto vrijeme zadržava svoje „fanove“ u stanju površnog znanja ili neznanja. Ovo je veoma lukava strategija.

Kako je njegovo udaljavanje od izvorne religioznosti postajalo sve ozbiljnije tako je dobijao na popularnosti kroz niz svojih „projekata“ i reklamiranja svega i svačega, bukvalno kao na buvlioj pijaci. To se može lako zapaziti jednim skrolovanjem stranice [forum Centra za prirodjačke studije](#) (obratite pažnju na banere).

Da bi što bolje materijalizovao svoje djelovanje, Petrović je, u saradnji sa raznim sumnjivim tipovima, šarlatanima i pseudo naučnicima, „otvorio“ veliki broj „fakulteta“, među kojima je dominantna prirodna medicina (jer donosi najveći profit), iz kojih izlaze „doktori“ kao na fabričkoj traci. Posezanjem za velikosrpskim nacionalizmom i mitomanijom, tipičnim duhovnim otrovima ovog podneblja, Petrović je izgubio svaki dodir sa zdravom duhovnošću. Ono što premošćava jaz između njegove pretežno protestantske teologije i pravoslavnog mentaliteta je upravo religijski fašizam. I baš kroz takvu priču pridobiјa mlade neobraćene osobe kao svoje fanove. Na sve to je stavio tačku otvorenom podrškom vladajućem režimu, držeći se ipak svoje ultra

„desničarske“ pozicije koja, uz „plemičko porijeklo“, najefikasnije doprinosi održavanju imidža „viteza“ sa „mačem“ u ruci za „sataniste“ od kojih su naravno „najveći“ njegovi lični protivnici ili oni koji su ga raskrinkali.

Teško je odrediti da li je Petrović u svojim radikalnim stavovima i spremnosti da manipuliše samo dobar glumac ili pak šizofrenik koji bi činio isto što i srednjovjekovna crkva da se dočepa vlasti. Ono što je potpuno izvjesno je da je, zbog svoje neobraćenosti, rob satanističkog načina razmišljanja koji preferira učinak i moć umjesto odnosa, ljubavi, milosti i istine.

Petrović ne bira sredstva da dođe do nekog svog zacrtanog cilja. Za to je spremjan da se služi svim i svačim tako da u tom svom cilju koristi i ljude. Uglavnom mu se osobe same javljaju pa kada on procijeni da su dovoljno zavedene polako im servira priču na većem nivou. Rijetko se preispituje jer je samoubijeđen da Bog radi preko njega i da nema jačeg igrača na prostorima ex Jugoslavije od njega. Karakteriše ga jaka ličnost ekscentrične prirode jakog ega, sujete i oholosti, kao i želja za slavom, više nego za materijalnim stvarima. On je osoba koja nikako ne voli da čuje istinu i kritiku, brzo se ljuti, posebno kada očekuje nešto od vas. Veoma brzo će precrtatiti neku osobu kada procijeni da nema (više) koristi od nje. Ali isto tako zna i da bude u dosta dobrom odnosima sa ljudima koji su mu potrebni zarad njegovih ciljeva. Karakterišu ga fiks ideje (na primjer, obnova Dušanovog carstva ili „teokratije“) u koje ni sam ne vjeruje, ali zna da to može navesti ljude na fanatizam i bunt, što je odličan mehanizam kroz koji se vrši uticaj na mlađe koji su njegova glavna ciljna grupa. S vremenom to su sve mlađe osobe, od 14 do 24 godine. Pošto je nekad bio adventista i radio dosta korisnog posla za crkvu, većinu manipulativnih tehnika je naučio u toj vjerskoj organizaciji od pastora iz tog vremena. Ukoliko procijeni da mu ide u korist prikloniće se svakoj vlasti, iako zna da su te osobe bezbožnici, koristiće ih sve dok mu pružaju zaštitu da ne bude sankcionisan zbog malverzacija. Zato je Petrović lukavo inteligentna osoba koja ima jako dobru pronicljivost i procjenu. Iako neprekidno morališe, moralne vrijednosti su djelimično očuvane kod njega, što može brzo zapaziti svako ko ga lično malo bolje poznaje. Ali moralisanje i hvalisanje idu zajedno u paketu promovisanja njega kao javne ličnosti i njegovog „koncepta“.

Sa ustima punim „promocije Mojsijevog zakona“ i „teokratije“, Petrović se skoro oženio i drugi put sa djevojkom od koje je stariji više od 30 godina

(Jovanom, s kojom je avgusta 2020. dobio sina Mihajla). Ovo je poligamni tip braka tako da se Jovana tretira kao njegova inoča.

Miloš Bogdanović je adventista koji to ne voli da napominje kada se upoznaje sa drugima. Jedno vrijeme, početkom 90-ih godina prošlog vijeka, on i Petrović su zajedno bili u adventističkoj crkvi u Beogradu. Dok je Petrović bio skloniji pragmatizmu, Bogdanović je pokazivao simptome duhovne narokanije i fanatizma (molitve na raskrsnicama, pozivanje pravoslavaca na pokajanje ispred hrama i sl.) pa su došli u lični sukob.

Bogdanović je takođe bio aktivni učesnik „antikomunističke revolucije“, zajedno sa „dosmanlijama“ Borisom Tadićem, Čedom Jovanovićem i drugima, o čemu je pisao u svojoj knjizi „Prokletstvo nacije“.

Rane rade Bogdanovića obilježava popularna knjiga „Zašto mnoštvo verskih zajednica“, te odvajanje mlađih u vlastiti „klub“ (sektu), gdje je počinio seksualni nemoral, zbog čega se našao na meti pastora i vođa HAC-a, i kasnije zbog ovih i drugih razloga bio isključen iz crkve određeno vrijeme. Međutim, Bogdanović se opet vraća u članstvo HAC-a i postaje veliki crkveni apologet i branilac! I njegova najpoznatija knjiga doživljava revizije shodno novom angažmanu, gdje se u jednom izdanju kao recenzent volšebo pojavljuje Samuele Bacchicocchi (1938-2008), adventistički teolog poznat po svom školovanju na Pontifikalnom Gregorijanskom univerzitetu u Rimu, za koga se sumnja da je radio kao prikriveni jezuita (ili jezuitska marioneta), o čemu je svjedočio i Alberto Rivera tvrdeći da je Bakokijeva knjiga „Od subote do nedjelje“ zapravo vješti uradak u cilju zadobijanja adventista za Rim poput drugih crkava.

Bogdanović promoviše prosvetiteljstvo (iluminatstvo) kao sintezu reformacije, protestantske ideologije 19. vijeka i klasične prosvetiteljske misli. Pri tome glorificuje i navodi kao pozitivne primjere razne ličnosti sumnjivih biografija, masone, komuniste i sl. Pored Biblije koristi se i apokrifima. Bavi se savremenom psihologijom i motivima kao i antropologijom.

Može se reći za njega da je majstor da okrene stvari na svoju vodenicu, samo da bi na kraju „bio u pravu“ i „dobio diskusiju“. Fanatična revnost u tom pogledu može se vidjeti iz kilometarskih diskusija, uglavnom sa zastupnicima problematičnih vjerskih ubjedjenja (koje može poraziti u svakom pogledu) ili na forumima, gdje se obično upisuje pod nadimkom „Miša“. Ova neobična

upornost vjerovatno je proizvod narcisoidnog poremećaja ličnosti.

Odlikuje ga upornost i jaka ličnost koja umije da bude gruba prema neistomišljenicima, ali takođe zna da se predstavi i izgleda kao jako ponizna osoba. Prijateljski se ophodi sa ljudima koje smatra za potencijalne regrute, što je inače tipična strategija kod adventista. Od čovjeka koji je sa dosta zdra-vih argumenata kritikovao crkvu, postao je jedan od njenih glavnih branitelja. Neke crkvene zablude često i sam napada, pa se može steći utisak da je neka vrsta opozicije. Međutim, crkvu kao ustanovu brani svim silama, uključujući i učenja koja su došla kao proizvod usvajanja HAC u „hrišćansku zajednicu“ i ekumenski pokret, među kojima je za prijem bila ključna dogma o trojstvu.

Ono što će mnogima vjerovatno biti šokantno je saznanje da Bogdanović ne vjeruje u doslovnu sedmicu Stvaranja iz Postanja, već tvrdi da je Bog stvorio Zemlju, svemir i materiju prije više milijardi godina, a da su biljke, životinje i ostalo stvarani u šestodnevnu. Poput mnogih drugih, on tu tezu „biblijski brani“ prepostavkom da se riječi „Zemlja bješe“ iz Postanja 1:2 odnose na taj dugi period. To je tzv. „teorija jaza“ (Gap Theory) ili „teistička evolucija“ koja pokušava da pomiri stvaranje i sekularnu nauku o prošlosti. Ali hebrejski original kaže „Zemlja je postala“ i jasno uklapa opis iz Postanja 1:1-5 u prvi doslovni jedan dan stvaranja. Međutim, bolje poznavaoce prilika u Adventističkoj crkvi ovo ne bi trebalo da iznenadi, imajući u vidu činjenicu da su delegati na Generalnoj konferenciji 2010. u Atlanti (SAD) glasali za uvođenje evolucije u adventističkoj nauci i školama i bili jedva preglasani prostom većinom! Bogdanović takođe vjeruje da Bog živi „van vremena i prostora“.

Pored teološke i duhovne kontaminacije svojih sledbenika, Bogdanović i sam priznaje da vrbuje ljude za Adventističku crkvu. „Da, smatram da je Adventistička crkva stub i tvrđava istine i odgovor na iskušenja ljudi ovog vremena.“ (Vidi sažeti materijal o „stubu i tvrđavi istine“ pod nazivom 95 teza / dokaza otpada Adventističke crkve.) Na pitanje da li je njegov posao privođenje mlađih Adventističkoj crkvi, Bogdanović odgovara „Jeste. Da!“ i dodaje: „I vi tu ne možete ništa, jer nemate ni silu ni mudrost.“ Uglavnom vrbuje mlade ljude u vjeri i tu ima dosta dobre rezultate, jer ih priateljski prima i detaljno analizira. Tako za svakog ima drugu osobenu taktku. Njegova fiks ideja je da crkvu treba reformisati iznutra tako što bi mlađi, koje on pripremi, postali adventistički pastori pa bi iznutra djelovali na vjernike. (Ovo je absurdno jer

HAC ima hijerarhiju nalik katoličkoj, gdje sve instrukcije i crkvena politika dolaze s vrha, od Generalne Konferencije.) Iako se na fakultetu uči uglavnom isprazna filozofija, vještine vrbovanja i manipulisanja ljudima, uključujući lažiranu istoriju crkve, Bogdanović šalje „svoje ljudе“ tamo da „ispeku zanat“.

U vrbovanju koristi svoja iskustva koja su blago rečeno fanatična. Tako na ovaj način djeluje na osobe koje su takođe sklone fanatizmu kroz religiju. Postoji priča da se adventističkom teološkom fakultetu u Beogradu skidao go kako bi sa grupom svojih pitomaca „vježbao iskušenja“. Najviše radi sa mladima kojima je potrebna podrška, jer su mlađi u vjeri. Karakterišu ga liberalni pogledi na abortus, nevjerojanje u bilo kakve teorije zavjere i postojanje zavjere uopšte, smatra da je organska hrana prevara, da vakcinacija nije štetna... Bibliju tumači „po duhu“ (čitaj: liberalno). Vrlo vješto izbjegava odgovore skretanjem teme i neutralisanjem neugodnih pitanja koja mogu raskrinkati njegov koncept ili vjerovanja. U takvim situacijama takođe vrši jak psihološki pritisak kako bi slomio sagovornika, atacima na savjest i ukoravanjem da se „pokaje“. Karakteriše ga dosta liberalna teologija gdje „duh zakona“ (čitaj: slobodu tumačenja kako mu gdje odgovara) stavlja ispred slova Zakraona. Jako je lukav i pronicljiv, inteligentan je i gleda da se postavi prijateljski tako da ga je vrlo teško razotkriti, posebno mladima koji nemaju iskustva sa religijskim manipulantima. (Religijska manipulacija je na višem stepenu u odnosu na sekularnu.)

Sličnosti kod Bogdanovića i Petrovića

Imajući u vidu metodologiju rada Bogdanovića i drugih „edukovanih“ adventista, zapanjujuće je kako se ponavlja stari sotonski obrazac obmanjivanja kad pokušavaju druge uvući u otpad. Ako ih zdrava biblijska nauka ili neki nosilac istine raskrinkava, oni kao po pravilu izlaze sa insinuacijom „on ne razumije duh Zakona“, „ne razumije opravdanje vjerom“ i sl. Tako se samo ponavlja metoda koju je upotrijebio Lucifer (prosvetitelj) da izazove pad Eve: „Da li je zaista Bog rekao ili...“ Na prihvatanje mogućnosti da bi takva sugestija mogla biti tačna, upada se u mrežu filozofije zavodnika. Petrović dolazi do istog cilja na drugi način tako što nameće svoj autoritet kao neprikosnoven.

Važno je napomenuti da je dosta ljudi koji su nekada bili sledbenici Miroljuba Petrovića prešlo kod Bogdanovića – iz jedne obmane u drugu ili „od

teokratije do demokratije”.

I Petrović i Bogdanović su majstori sofizma – umijeća nadmudrivanja i zavođenja kroz prikrivanje namjernih logičkih grešaka. Obojica imaju fiks i-deje koje nisu realne. Može se slobodno reći da su iracionalne, posebno kada se zna ko upravlja ovim svijetom. Obojica koriste mlade u vjeri kako bi im sistematski prali mozak, što više zavisi od stanja žrtve nego od njih samih. Tako ukoliko su žrtve teološki nepismene / polupismene nemaju nikakve šanse sa ovim ljudima. Obojicu karakteriše jak ego trip i umišljaj kako Bog čini čuda preko njih. I jedan i drugi imaju samouvjereni nastup malih „sveznajućih bogova“. To istovremeno znači tvrdi i fanatičnu nespremnost da priznaju svoje teološke zablude.

I Petrović i Bogdanović su lažni reformatori koji su trajno oštetili ogroman broj ljudi dovedenih preko njih u kontakt sa religijom.

Obojica su licemjeri. Petrović jer podstiče samopravednost, gordost i duh farisejstva kod svojih sledbenika, navodeći ih na površno shvatanje morala i osuđivanje drugih, a Bogdanović jer pripada školi suptilnog licemjerja otpalog adventizma, gdje je suštinski sve pogrešno i svjetovno, a vješto kamaflirano kao ispravno. Stoga je mnogo veća vjerovatnoća pokajanja sledbenika Petrovića nego Bogdanovića prilikom susreta sa istinskim biblijskim vjeđovanjima i jevanđeljem.

Obojica znaju da svoje fanove koriste kako bi ostvarili svoje ciljeve, obojica nisu nastrojeni materijalizmu, ali im je zajedničko da su školu manipulacije učili od pastora i teologa u adventizmu. Iako sami ne bi radili stvari koje savjetuju svojim fanovima, vješto to znaju njima da prezentuju. Tako Petrović tumači da kad nešto proba i uspije, to je Božja volja, bez obzira na način kako je postigao cilj, dok Bogdanović podstiče ljude da se oslanjaju na „znakove“ koje mogu dobiti putem sna i sl.

Razlike u sektaškom smislu

Dok Bogdanović ljude gura u adventističku crkvu kao „jedinu pravu“ i „poslednju“, Petrović kada vidi prostor sugerije da nikako ne treba postati član nijedne vjerske organizacije i da treba ostati privržen njemu i raditi po njegovim instrukcijama, jer je to „najbolji koncept“. Za nametanje takvog mišljenja koristi vješt oblik manipulacije. Dok Petrović otvoreno promoviše

srpski nacionalizam, patriotizam i dispenzacionalizam kao jevrejsko-mesijanski koncept, Bogdanović iako zna kakve se manipulacije vrše u adventističkoj crkvi vješto pronalazi izgovore kako crkva još nije pala i da ne može pasti. Petrović takođe otvoreno sugeriše svojim sledbenicima konverziju u judaizam (rabinski talmudizam) i život u Izraelu kao „jedinom pravom mjestu za Božji narod“ (moguće da je i sam konvertovani Jevrej). Dok je Miroljub sklon fanatičnim pogledima vezano za krivično-pravni aspekt Zakona, Miša je po mnogim pitanjima veoma liberalan. Dalje, Petrović „pumpa“ ego svojim fanovima kako „sve znaju“ i kako su super, dok se u njihovom životu faktički nikakva pozitivna duhovna promjena ni obraćenje nije dogodilo, već su samo preusmjereni kao njegovi podržavaoci, Bogdanović, s druge strane, to ne radi. Dok Bogdanović „razotkriva“ (manje bitne) jeresi u crkvi koje su uglavnom nus produkt ozbiljnih fundamentalnih i moralnih zastranjenja, Petrović gleda kako da se dodvori svima i stekne što veću podršku, simpatije i „slavu“, pa kad zatreba radi tako i sa okultistima, od kojih su mnogi upravo „doktorirali“ na njegovom „fakultetu“. I dok Bogdanović cijeni današnje školstvo, za Petrovića je to leglo nemoralna i gluposti („dobri“ su naravno samo njegovi „fakulteti“ i neke online škole).

Petrovićeve „istine“ su varijabilne i vrlo prilagodljive njegovim trenutnim interesima i „projektima“, dok se Bogdanovićeva „istina“ zadržava u okvirima učenja adventističke crkve, uključujući naravno i ona kritično pogrešna kao što je dogma o trojstvu.

Petrović ne preza ni od uloge stand up komičara da bi „osvojio“ mase, dok Bogdanović radije igra ulogu intelektualca i traži potvrđivanje i satisfakciju u tim krugovima.

Miroljub je nesklon „avanturama“ sa ženama i može se reći neka vrsta ženomrsca, vjerovatno zbog sopstvenog lošeg iskustva. S druge strane, Mišu bije glas zavodnika koji „zna“ sa ženama, makar dok ga godine i prekomjerna kilaža nisu diskvalifikovale u inače konkurentnoj adventističkoj sredini.

Profili osoba koje postaju Petrovićevi i Bogdanovićevi fanovi

To su prije svega ljudi mladi u vjeri, koji su tek na početku vjerskog puta. Uglavnom su to osobe koje su lijene da se same bave svojom duhovnošću ili nespremne i nevoljne da prihvate izvornu biblijsku religiju koja zahtijeva

samoodrivanje i beskompromisnost u istini. Njihovi sledbenici postaju osobe sklone da svoje povjerenje daju onima koji se ističu i samoproklamuju kao autoriteti i predvodnici, bez želje i nastojanja da sami provjere šta je istina. Dok jedan vrbuje liberalne, onaj drugi je meka za fanatike. Bogdanovićeve i Petrovićeve žrtve su osobe koje mogu biti dobromjerne i naivne, ali ima i onih koji su veoma lukavi i llijgavi. Fanatizam se u određenom obliku može zapaziti i kod Bogdanovićevih fanova, samo što se to ogleda u branjenju „crkve koja neće pasti“ po svaku cijenu, zatvaranjem očiju na notorne činjenice. Miroljubovi fanovi su uglavnom osobe sa jakim ego tripom koji i sami imaju „potrebu“ da se dokazuju kao „junaci“, „vitezovi“, nacionalisti i moralisti koji bi, po uzoru na učitelja, i sami sjekli „sataniste“ (veoma je upitno šta podrazumijevaju pod tim pojmom), dok su Mišine žrtve osobe koje preferiraju da „žive po duhu“ i da njima neko drugi upravlja i propisuje im norme pobožnosti. Miroljubovi sledbenici uvjek imaju izgovor za destruktivno poнаšanje ili neko nepoštenje, jer ih je on tako ubijedio i tako su naučeni iz njegovog primjera (sve je „dobro“ što njemu ide u prilog i „nije dobro“ ako je protiv njega). Dok Petrović proizvodi „doktore“ kao kokice, Bogdanović teži da proizvede što više pastora koji su kod njega položili „prijemni“.

Suština problema

I pored određenih korisnih stvari koje su učinili i jedan i drugi, kao i radova u kojima se mogu pronaći i saznati važne istine, zajednički negativni i menitelj kod obojice je profil manipulanta, sofiste i kultiste koji ne zadobija ljude za Boga i čistu biblijsku istinu nego za svoje interesne ili interesne pale crkve. Tako ljudi neumitno klize u kolotečinu crkvenog konformizma, gdje mnogi čak nisu ni svjesni obmane, ili fanatizma. Ali obojica takođe mogu poslužiti kao most ka istini onima koji zaista žele da žive onako kako je otkriveno u Svetom Pismu i ne ugrožavaju svoje spasenje pristajanjem na bilo kakav oblik zablude.

Autori: Nikola Šavija i Pavle Simović